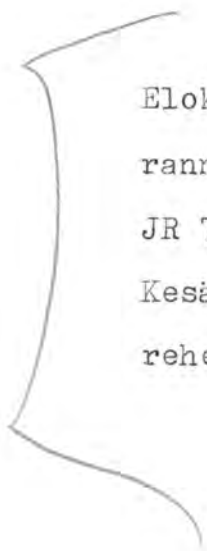

KATA 1

Elokuussa 1941 eteni suomalaisten hyökkäys Laatokan luoteis-
rannalla reippaasti. Vihollisen oli annettava periksi. 91
JR 7:n/nuoret/varusmiehet olivat elämänsä kunnossa. 91

Kesä oli kauneimmillaan ja niin luonto kuin paikannimetkin
reheviä - anteeksi vain!

21.8.1941

PASKANOTKOSTA

KAKSPERSEENMÄELLE

Ves.

← Tyrjän vaikeat läpimustitaistelut päättyivät 4.8.1941 aamu-
varhaisella. Jääkäriveiversti Armas Kempin komentamaⁿ JR 7:n
eteneminen jatkui Ihalaⁿ - Jaakkima^m tien suunnassa takaa-ajo taisteluja käyden. Runsaasta sotasaaliista ~~oli~~ ehkä ~~muutama~~ mainita
melkoisen määräⁿ kenttätykistöä ja hevosia - tykistö ~~oli~~ ollut
pääasiallisesti hevosvetoista.

Ihala saavutettiin 5.8. iltapäivällä ja Jaakkiman aseman ~~saatiin~~
maasto seuraavana iltana. Huuhanmäen kasarmialueelle tunkeutui
6. JR 7 vastarintaa kohtaamatta elokuun ~~6. päivänä~~ (Tuntui kuin sota oli-
si päättynyt. ~~Meti~~ kun naapurin jäljiltä saatiin paikkoja vä-
hän siivottua saunottiin ja yritettiin majoittua mukavasti. Pit-
käksi ~~ei~~ lepo kuitenkaan tullut, sillä kun vihollinen kerran oli
saatu liikkeelle, sitä ei ollut syytä päästää liiaksi maastoon
pureutumaan. Rykmentin toinen pataljoona ~~II~~ JR 7 joutui parin
päivän levon jälkeen pikkukahinoihin maaston puhdistuspuuhissa.

Varsin ~~suuri~~ tärkeä tehtävä tuli 6. Komppanian osalle, ~~joka~~ ^{Runn se} sai
13.8. ~~tehtävä~~ puhdistaa Hiekkamäen, jossa vahva vihollis-
osasto oli piikkilankaestein varustetussa asemassa, eräässä tien-
risteyksessä tulppana estäen huoltoportaan ja tykistön etenemi-
sen taistelujoukkojen perästä. Häikäilemättömällä ja osin myös
onnekkaalla hyökkäyksellä Hiekkämäki vallattiin. Itse Armas Art-
turi Kemppi, joka oli ~~jo~~ järjestänyt selostajan puhelinyhteyksi-
neen paikalle voidakseen välittömästi seurata ~~tapahtuman~~ ^{taistelun} kulkua,
ei ollut uskoa tapahtunutta, ~~sen~~ kaikki kävi niin nopeasti ja
rämäkästi, ~~vaikka~~ Eräs pataljoona oli "puuhailnut" Hiekkamäen kimpussa jo ~~parin~~ ^{kuin} parisen päivää. ~~Kaikki~~ ^{myt} johtui vain siitä,
että komppanian päällikkö tiedustellessaan sopivaa sisäänmurtau-
tumiskohtaa sinä aikana kun esteisiin tehtiin aukkoja, tunkeutui
lähetteineen puoli vahingossa itse ~~motettiin~~ ja aiheutti ~~puolittain~~

paniikin vihollisen keskuudessa. Sotasaaliiksi saatiin erilaista jalkaväen aseistusta, mm ^{meljo} konekivääriä. Omat tappiot olivat ⁿⁱⁱⁿ ~~suuri~~ haavoittunutta. < SOTURI OLI ELÄMÄNSÄ KUNNOSSA >
Hyökkäys jatkui seuraavana aamuna klo 03,45. Lahdenpohja - Sorta-
vala^m maantie saavutettiin klo 16,30 Pöntsänlammen länsipuolella ~~.....~~

~~.....~~ sitkeästi viivyttävää ~~vihollista~~ vihollista takaa-ajajen.

Tässä Laatokan luoteisrannikon kumpareisessa ja louhikkoisessa ~~.....~~ maastossa oli helppo viivyttää ja eteenpäin pääsy ~~.....~~ ^{vaati} monasti iskuryhmien ja yksiyisten miestenkin rämöpäisiä suorituksia. Näissä taisteluissa kunnostautui moni sotilas. Huomioni kiintyi ~~.....~~ ^{muassa} erääseen punaposkiseen ja ~~.....~~ kiharatukkaiseen Mooses Partaseen, jonka konepistooli soi herkästi aina silloin kun sitä tarvittiin. Mooseksesta tuli myöhemmin alikersantti, mutta ainesta olisi ollut enempiäkin. Kollaan ja Uomaan taisteluihin talvisodassa osallistunut Mooses oli jatkosodassa "elämänsä vireessä" taistelijana.

Käytyään Laatokan rannalla Rukolan niemessä ~~.....~~ vetämässä henkeä ~~.....~~ jatk ~~.....~~ komppania ~~.....~~ hyökkäys ^{tään} ~~.....~~ Sortavalan suuntaan rannikon tuntumassa. Vihollisen takaa-ajo jatkui linjalle Kantolampi - Riitaoja, joka saavutettiin 18.8. illalla.

Lentotiedustelu oli todennut vihollisen pyrkivän evakuoimaan saarroitusuhan alaisia joukkojaan Puutsaareen, jonka rannassa oli ~~.....~~ kuljetusaluksia odottamassa. Yhteyksien katkaisemiseksi sai ~~.....~~

6. v. Kamp

pania tehtäväkseen koukata ja ottaa Laatokan rannassa oleva Kaksiperseenmäki haltuunsa < REHEVÄÄ LUONTOA JA OSUVIA PAIKANNIMIÄ >
Tästä alkoi komppanialle eräs hyökkäysvaiheen mielenkiintoisimmista ~~.....~~ retkistä ~~.....~~ ei niinkään taistelutoimintojen ~~.....~~ ^{kuin} maaston ja luonnon erikoislaatuisuuden sekä kartalla olevien paikannimien

osuisuuden ~~_____~~

Loppukesä oli rehevimmillään. ^a Tähän mennessä ei ollut ollut aikaa kiinnittää tällaisiin seikkoihin huomiota, oli vain taisteltu usein palavilla ja savuavilla kankailla.

Laatokan luoteisrannikko on monessa suhteessa erikoinen. Se on jylhän kaunista, kasvullisuus ^{on} ~~_____~~ rehevää ja rynsasta. ~~En voi paljon kerskua kasviston omenpää kuin founnksen taisteluksellani ja nyt tuli mieleen, että olisi sitä voinut keviupeikana vähän niitäkin asioita herrastaa.~~

Kohti Kaksperseennäkeä taivallettaessa avautui kaikki tämä ympärillämme kaikessa loistossaan. Voi olla, että taistelutapahtumien yhtäkkinen helpottuminen ja ikäänkuin välitavoitteena olleen Laatokan saavuttaminen provosoi mieleni herkistymään kauneusarvoille, ~~mutta~~ Niin vain kävi. Ja kartalle painettujen paikannimien erikoisuus ja osuvuus olivat vain omiaan lisäämään ~~_____~~ ^{leikotukkaa!}

Taistelulähettini ^{Aarne Puikkonen} kiinnitti näihin seikkoihin ~~_____~~ huomiota ja aina iloinen Inon poika, taistelulähtetialiupeeerini ^{Mauri Porkka}, ei voinut olla virnuilematta: "Lähettaisinkin kukkia meidän muorille, mutta kun ei ole oikein sopivaa käärepaperia ~~_____~~." ^{<MERKILLINEN NOTKO>}

↳ Paskanotko oli nimensä arvoinen kanjoni: lähes pystysuorat seinämät ja syvyyttä 20-25 metriä. Pohjalla ei lintu visertänyt, mätänemisen löykä ja valon niukkuus loivat epätodellisen tunnelman. Koska kuljetimme kaiken tarvitsemamme ~~_____~~ kaman ~~_____~~ mukanaamme kantamalla, oli konekiväärien ja pst-aseistuksen raahaaminen totista työtä. ^{Nii ~~_____~~ kanssa} painiskelevat kylpivätkin yltä päältä hiessä. Itselläni oli täysi työ ylös kavutessani, vaikka vain kartalaukku ja pistooli olivat tiellä, sillä tavallisesti mukanaani pitämäni konepistoolin olin komppanianpäällikön etuoikeudella luovuttanut lähettieni hallintaan ja haitaksi. Kun tätä kirjoittaessani mietin, miten osuvimmin osaisin tätä luonnonoikkua ^{_____} sillä

erityistä

sellainen se)

parhaiten

4

meikäläisissä oloissa todella oli - kuvata, totesin, etten muutaman vuoden ajan sodan jälkeen kaiken maailman suunnistus- ~~kilpailuissa~~ kilpailuissa kolutessani ollut Paskanotkoa "parempaa" paikkaa nähnyt. <PAKOKAUHUA "PAKARAMÄSSÄ">

Kakspersenmäkeä lähestyessämme voimme todeta, että evakuointi oli naapurin toimesta täydessä käynnissä. Kartan mukaan Kakspersenmäen kummallakin puolella kulki pahainen polku, mutta vihollinen oli panssareilla ^{jyrännyt} tieurat auki. Ja niin sitä mentiin, kuormastoja oli teitten täydeltä! Koukkauksemme tuli viholliselle täydellisenä yllätyksenä ja siihen se matkanteko kuormastoilta jäi. Jos Paskanotko oli nimensä väärti, niin sitä oli myös Kakspersenmäki; oli kuin kaksi akkaa olisi pyllistänyt kohti taivasta ja siihen sitten jähmettynyt.

Kun naapuri huomasi, että Kakspersenmäki oli hallussamme ja vetäytyminen sen vieritse kulkevia teitä myöten mahdotonta, alkoi todellinen pakokauhu. Kuormastoista ei enää kukaan välittänyt, kaikki ryntäsivät kohti rantaa molemmin puolin ~~Kakspersenmäkeä~~ ^{alin} jääneet jalkoihin, mutta komppanian voimat riittivät sentään. Jotkut meikäläisistä jo vähän hermoilivatkin luullen vihollisen tosissaan hyökkäävän, mutta tajusivat sentään pian, että kysymyksessä oli ^{vain} rehellinen pakokauhu, ja oman hengen pelastamisen halu. Tilanteen teki ^{kuitenkin} alkuvaiheessa hankalaksi vihollisen suuri lukumäärä ja se vimma, millä millä henkiriipu yritettiin säilyttää. Saimme hyvän esimerkin siitä, miten kavala ja nopeasti tarttuva tauti pakokauhu on, sillä ei ole järjen kanssa paljontakaan tekemistä. Eräs kaikkein epätoivoisimpia ~~yrityksiä~~ ^{minun} oli kun ~~maastoauto~~ maastoauto, jonka lavalle oli asennettu ^{neli} piipupinen it-konekivääsi, yritti väkisin ajaa tien laidassa asemiemme läpi suureen tulivoimaansa luottaen. Sen kk-ampuja oli hurjapäinen mies: rumasti irvistäen, suojautumattomana aseensa

takana seisten hän antoi ~~meille~~^{meille} piippuisensa laulaa ja vähällä oli etteikö yritys olisi onnistunut. Tein hengessäni kunniaa uljaalle suoritukselle. <RATSAILLE!>

Vankeja saatiin helposti ja ennen pitkää niitä oli seitsemisenkymmentä. Klo ~~10:00~~^{10:00} ~~(mennessä oli tilanne lauennut ja ryhdyimme inventoimaan sotasaaliistamme: yksi pienikokoinen hyökkäysvaunu, 3 pst-tykkiä, kaksi it-kuormaautoa, lukuisia krh-ajoneuvoja ja kuormastossa runsaasti ajoneuvoja, joissa oli erileista lääkintävälineistöä, ehkä jonkun kenttäsairaalan tarpeet. Kaksoseenmäen etelänpuoleisesta niemestä saimme noin 150 hevosta, jotka oli sinne jo aikaisemmin ~~kuljetettu~~^{liioiteltu} pois kuljetusta odottamaan, kenttätukikistää ja kevyempää aseistusta.~~

niisi

Kun eversti Kemppe kuuli sotasaaliistamme, määräsi hän, että Raassinan komppaniasta tehdään ~~eskadroona~~^{ryt} ja se saa ratsastaa takaisin Rukolan niemeen! Oli varmaan erikoislaatuinen näky, kun tämä joukko ratsasteli yön tunteina kohti määränpäättään useimalla kaks tai kolme hevosta mukanaan. Itse oli valinnut ^{allena} todellisen ratsuhevoson, lie ollut vaikka orlovilainen, komea se joka tapauksessa oli. Suurin pulma ~~oli~~ oli päästä sen selkään, mutta onnistuihan sekin poikien suosiollisella avustuksella. Ja kun komea miekka heilui uljaasti satulan kupeella pohdiskelin yön hiljaisina tunteina, ~~mitä~~^{kuinka} vaivalloista ~~jokaisella jalkaväkimiehen elämä on~~^{kaan} hienomprien aselajien rinnalla. ~~kuohun siinä~~
~~vain oppisi joten kuten keventämään~~

2257

E. Aho

Raassina Aimo
Ulvilantie 29 G
00350 Helsinki 35

Js elokuu 1941
Lahdenpohjan suunta
JR 7
5 liuskaa
3 valokuvaa

Paskanotkosta Kakperseennielle

V. J. Aho
Ulvilantie
29 G

AIKAKAUSLEHTI

**KANSA
TAISTELI**

-miehet kertovat

Toimitus: Töölönkatu 35 B 1 b, Helsinki 26